

VLASTNOSTI KOŘENŮ JEDNÉ KVADRATICKÉ ROVNICE - ŘEŠENÍ

1. a) Jedná se o kvadratickou rovnici. Tato rovnice má právě jeden (dvojnásobný) kořen, jestliže její diskriminant, tedy $D = b^2 - 4a^2$ bude roven nule.

$b^2 - 4a^2 = 0 \Leftrightarrow b^2 = 4a^2 \Leftrightarrow |b| = 2 \cdot |a|$. Protože $a \neq 0$, je i $b \neq 0$ a dostáváme buď $b = 2a$ nebo $b = -2a$. Kvadratická rovnice bude mít tvar $ax^2 + 2ax + a = 0$ nebo $ax^2 - 2ax + a = 0$. Protože však $a \neq 0$, jedná se po úpravě o rovnice $x^2 + 2x + 1 = 0$ nebo $x^2 - 2x + 1 = 0$ resp. o rovnice $(x+1)^2 = 0$ nebo $(x-1)^2 = 0$. Tyto rovnice mají právě jeden (dvojnásobný) kořen a to $x_1 = x_2 = -1$ nebo $x_1 = x_2 = 1$.

b) Kvadratická rovnice má dva různé reálné kořeny, je-li její diskriminant, tedy v našem případě $D = b^2 - 4a^2$ kladné číslo.

To nastane v případě, že $b^2 - 4a^2 > 0 \Leftrightarrow b^2 > 4a^2 \Leftrightarrow |b| > 2 \cdot |a|$.

Této podmínce vyhovují např. rovnice $2x^2 + 5x + 2 = 0$, $-3x^2 + 7x - 3 = 0$, $x^2 - 3x + 1 = 0$, $-4x^2 - 9x - 4 = 0$, jejichž diskriminanty jsou postupně kladná čísla 9, 13, 5, 17.

c) Kvadratická rovnice nemá řešení v R pro $D < 0$, tedy pro $|b| < 2 \cdot |a|$.

Jako příklad můžeme zvolit rovnice $x^2 + x + 1 = 0$, $-2x^2 + 3x - 2 = 0$, $3x^2 - 5x + 3 = 0$, $-4x^2 - 3x - 4 = 0$. Diskriminanty těchto rovnic jsou záporná čísla $-3, -7, -11, -55$.

2. Je-li diskriminant kvadratické rovnice $ax^2 + bx + a = 0$, $a \in R - \{0\}$ číslo nezáporné, tedy pro koeficienty a, b bude platit $|b| \geq 2 \cdot |a|$, budou kořeny příslušné rovnice čísla

$$x_1 = \frac{-b + \sqrt{b^2 - 4a^2}}{2a}, x_2 = \frac{-b - \sqrt{b^2 - 4a^2}}{2a}. \text{ Jejich součin}$$

$$x_1 \cdot x_2 = \frac{-b + \sqrt{b^2 - 4a^2}}{2a} \cdot \frac{-b - \sqrt{b^2 - 4a^2}}{2a} = \frac{b^2 - (b^2 - 4a^2)}{4a^2} = \frac{b^2 - b^2 + 4a^2}{4a^2} = 1, \text{ což jsme měli dokázat.}$$

Bude-li diskriminant roven nule, ukázali jsme, že kořeny rovnice jsou buď $x_1 = x_2 = -1$ nebo $x_1 = x_2 = 1$, v obou případech tedy platí $x_1 \cdot x_2 = 1$.

Např. pro rovnici $2x^2 + 5x + 2 = 0$ je $D = 9$, $x_1 = \frac{-5+3}{2 \cdot 2} = \frac{-1}{2}$, $x_2 = \frac{-5-3}{2 \cdot 2} = \frac{-8}{4} = -2$ a

protože se jedná o převrácená čísla, je $x_1 \cdot x_2 = 1$. Stejně lze dokázanou poučku ověřit i pro ostatní zvolené rovnice s kladným diskriminantem.